

Angående kraftutbygging i Hjartåsen.

Vi jobber til vanlig som forskere i Trondheim og i ledige stunder restaurerer vi et hus i Hjartåsen. Vi setter stor pris på turene våre til Hjartåsen, og vi drar dit når sjansen byr seg for å slappe av og nyte naturen og fredsomheten. Vi setter stor pris på at naturen rundt, som bortsett fra noen gårder og bolighus, er ganske uberørt, og man trenger ikke å gå langt for å komme bort fra de menneskeskapte endringene. Vi har hatt besøk av venner fra Storbritannia, Kanada, Danmark, Finland, Tyskland, Tsjekkia og Israel, i tillegg til venner fra andre deler av Norge, som alle forteller oss hvor flott og uspolert området er.

Vi har nettopp blitt informert om planene for Hjartås Kraftverk, og vi er skeptiske til hva disse nye kraftutbyggelsene vil gjøre med området.

Noe vi spesielt setter pris på med området, og det tror jeg ikke vi er alene om, er at vi kan gå på tur uten å kjøre bil først. Det fineste turområdet i gangavstand tar utgangspunkt i den gamle skogsveien opp mot Messingådalen, og også områdene i den nedre delen av dalen hvor elva vil bli mer eller mindre tørrlagt. Spesielt i Messingådalen har vi hatt mange fine turer, både til fots og på ski. Nå ser vi at dette området vil bli spolert av utbyggingen av trafo-stasjon på Heimåsen. Det vil bli satt opp mange master for kabler i hele området rundt Hjartåsen. For å minimere antall master som trengs, er disse planlagt å settes opp på lokale høyder i terrenget. Det er også derfor man planlegger å legge trafo-stasjonen på plassen med den beste utsikten, og også for de beste hyttetomtene i området.

Vi setter også spørsmålsteget ved den planlagte massetransporten. Fyllplassene som foreslås å bruke har dårlig adkomst for store lastebiler. Der er heller nesten ikke noen møteplasser brede nok for både bil og lastebil, så sjansen er stor for å måtte rygge lange strekninger. Dette er nå et fredelig område for både boliger og hytter, og barn leker, springer og sykler uvørent omkring. Nederst i Hjartåsveien er der noen uoversiktelige svinger, hvor det fort kan oppstå farlige situasjoner, spesielt på glatt føre. Vi er ikke spesielt fornøyd med å ha store lastebiler med massetransport komme dundrende opp forbi bare meter fra hus i området, inkludert vårt, i de to årene som er planlagt for utbygging. Det kommer nok til å ødelegge det fredelige livet vi setter så stor pris på i Hjartåsen.

Vi fikk omsider tak en utgave av "Hjartås kraftverk: søknad om konsesjon". Denne rapporten som er på mer enn 400 sider over to bind er klart skrevet ikke for å bli lest, men for å vise at man har "tenkt på alt". Den inneholder mange repetisjoner og der er mange skrivefeil, og mange kart og figurer har så dårlig oppløsning at man ikke kan lese det som står der.

Med "minstevannstand" kommer Ranaelva vil bli nesten tørrlagt og Messingåga vil bli tørrlagt store deler av året. Hva langtidseffekt vil denne tørrleggingen ha på flora og fauna i nærheten? Dette er riktignok prøvd adressert i rapporten, for Ranaelva, se for eksempel, bind 2, avsnitt 8.3.2: "... et tørrere lokalklima vil være negativt for fuktighetskrevede arter. ... Ved fossesprøytonen vil vannføringen bli redusert til 35% av dagens vannføring. ... Slik redusert vannføring vil føre til mikroklimatiske endringer som lavere luftfuktighet, og vil dermed påvirke fuktighetskrevede flora langs elva. ... Artsmangfoldet av fuktighetskrevede arter i bekkekløfta og fossesprutsonene forventes imidlertid å gå ned." Konsekvensene for Ranaelva blir repetert flere ganger, men der står lite om konsekvensene for Messingåga i rapporten.

Ranaelva har status som nasjonalt laksevasdrag. Riktignok har der vært problemer med infeksjoner, og eldre utbygginger som har hatt effekt på laksebestanden, spesielt i høyere liggende deler av elva. Men nå som vassdraget er friskmeldt, og når laksetrappen i Reinforsen gjenåpnes, har laksen en god sjanse til å vandre helt opp til Raudfjellfors. I følge rapporten, avsn. 10.2, "Både oppstrøms- og nedstrøms Raudfjellfors finnes det i dag en "tynn", stasjonær og sentvoksende ørretbestand. Det finnes også noe røye". Det understrekes også at området er uegnet som gyteområde pga. grovt substrat. Men det betyr *ikke* at *ikke* fisken kan vandre der likevel. Hvis kraftverket bygges er det planer for å anlegge en gytegrep like etter utløpet for å "fikse på" fiskemulighetene i Ranaelva nedstrøms utløpet. Det vil likevel være trist om Ranaelva blir nesten tørrlagt over ca. 2,4 km hvor der allerede er en sunn naturlig fiskebestand. Uansett hva rapporten sier, vil det ha store konsekvenser for naturen lokalt, og det vil nok dramatisk forandre det lokale landskapet.

Vi stiller oss skeptiske til utbygging av Hjartåsen Kraftverk slik som det er foreslått i rapporten, og håper at beslutningstakerne tenker seg godt om. I den forelagte rapporten har de tilsynelatende tenkt på det meste, men det er ikke sikkert de har kommet frem til de beste løsningene.

Med vennlig hilsen,

Kristin Høydalsvik og Justin Wells
Hjartåsveien 23